

พลังแห่งสัญชาตญาณ

โดย

นางสาวอภिरตี ชิตประสงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาพพิมพ์

ภาควิชาภาพพิมพ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พลังแห่งสัญชาตญาณ

โดย

นางสาวอภิรดี ชิตประสงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาพพิมพ์

ภาควิชาภาพพิมพ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

POWER OF INSTINCT

By

Apiradee Chitprasong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Graphic Arts

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “พลังแห่ง
สัญชาตญาณ” เสนอโดย นางสาวอภิรดี ชิตประสงค์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์พิษณุ ศุภนิมิตร
2. รองศาสตราจารย์พัทยศ พุทธเจริญ

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ญาณวิทย์ กุญแจทอง)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิชัย ปรัชญารัตินกุล)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐพล สุวรรณกุลสง)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พิษณุ ศุภนิมิตร)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พัทยศ พุทธเจริญ)

...../...../.....

49003209 : MAJOR : GRAPHIC ARTS

KEY WORD : POWER OF INSTINCT

APIRADEE CHITPRASONG : POWER OF INSTINCT. THESIS ADVIORS:
ASSOC. PROF. PISHNU SUPANIMIT AND ASSOC. PROF. PHATYOS BUDDHACHAROEN.
56 PP.

This creative Thesis "Power of Instinct" I would like to show the power of existence, in which struggling, defending for survive their lives. My inspiration is from surroundings including plants, animals. The outstanding characteristics of these lives were integrated until new configuration were created, through the lines and colors that express the power of strong life, which ready to fights and protects itself from surrounding. Moreover, the needs of existences the had to adjust both physical and mind were implied, as the result of absorbing the behavior from environment for persistence reason.

Department of Graphic Arts   Graduate School, Silpakorn University   Academic Year 2008

Student's signature .....

Thesis Advisors' signature 1..... 2.....

กิตติกรรมประกาศ

ณ ปัจจุบันข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้ดำเนินชีวิตอยู่บนเส้นทางในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ความสุขอันยิ่งใหญ่ที่ข้าพเจ้าได้รับนี้เกิดจากความรัก ความเสียสละ ความอดทนและความมีน้ำใจของทุก ๆ คนในครอบครัว ข้าพเจ้าขอระลึกถึงพระคุณของบิดามารดาผู้ให้กำเนิด ให้ชีวิตจิตใจและพลังแห่งการก้าวเดินและต่อสู้ ขอขอบคุณทุก ๆ บุคคล ทุกสถานที่ และทุก ๆ ช่วงเวลาที่ช่วยนำพาสิ่งที่ยามมาสู่ชีวิตของข้าพเจ้า

ท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี เคยกล่าวไว้ว่าศิลปะคือความดี ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ปัจจุบันและในอนาคตตราบที่ชีวิตของข้าพเจ้าจะกระทำความดีนี้ได้ ข้าพเจ้าขอมอบความดีอันพึงเกิดขึ้นไปสู่ทุก ๆ คนในครอบครัวของข้าพเจ้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
สมมติฐานของการศึกษา	2
ขอบเขตการศึกษา.....	2
คำนิยามศัพท์	3
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	4
อิทธิพลที่ได้รับจากสภาพการณ์ในปัจจุบันของสังคม	4
อิทธิพลที่ได้รับจากปรัชญาในการดำรงชีวิตส่วนตัว.....	5
อิทธิพลที่ได้รับจากธรรมชาติ	6
อิทธิพลที่ได้รับจากทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ ว่าด้วยเรื่องสัญชาตญาณ.....	9
อิทธิพลที่ได้รับจากภาพยนตร์.....	9
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม	12
3 องค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	15
รูปทรง (form)	15
เส้น (line).....	17
สี (colour)	18
น้ำหนัก (value).....	19

บทที่		หน้า
	พื้นผิว (texture)	19
	พื้นที่ว่าง (space).....	20
	เอกภาพแห่งการขัดแย้ง (Unity of contrasting).....	21
4	กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน.....	22
	อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	22
	ขั้นตอนการสร้างภาพแบบร่าง	24
	ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์	27
	ขั้นตอนการพิมพ์	29
5	แนวทางการพัฒนาผลงาน	35
	ช่วงระยะที่ 1 (ปี พ.ศ. 2549)	35
	ช่วงระยะที่ 2 (ก่อนทำวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะต้น).....	38
	ช่วงระยะที่ 2 (ก่อนทำวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะปลาย).....	40
	ช่วงระยะที่ 3 (ช่วงการทำวิทยานิพนธ์)	43
6	สรุปผลในการทำวิทยานิพนธ์.....	53
	บรรณานุกรม	54
	ประวัติผู้วิจัย	55

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพดวงตาของเสื้อที่กำลังจ้องมองเหยื่อ	7
2	ภาพนามของกระบองเพชรที่ให้ความรู้สึกแหลมคม	7
3	ภาพนกยูงที่กำลังรำแพนหาง เมื่อเวลามีศัตรูเข้ามาใกล้	8
4	ภาพแบบร่างอันเกิดจากเค้าโครงและแรงบันดาลใจในรูปแบบทรงของธรรมชาติ.....	8
5	ภาพซีซิกามี เทพเจ้าของป่าที่กำลังกลายร่าง	10
6	ภาพแบบร่างที่ได้แรงบันดาลใจจากซีซิกามี	10
7	ภาพซีซิกามี เทพเจ้าของป่าที่กำลังกลายร่าง	11
8	ภาพแบบร่างที่ได้แรงบันดาลใจจากซีซิกามี	11
9	ภาพผลงานของ Vincent Van Gogh (SELF PORTRAIT)	13
10	ภาพผลงานของ Vincent Van Gogh (Starry Night)	14
11	ภาพลายเส้นของพืชและสัตว์	16
12	ภาพโครงร่างรูปทรงใหม่ที่ผสมผสานมาจากพืชและสัตว์	16
13	ภาพแสดงรูปทรงของสิ่งมีชีวิตในจินตนาการ	17
14	ภาพเส้นที่ทับซ้อนภายในผลงาน	17
15	ภาพการใช้สีโทนร้อนภายในผลงาน	18
16	ภาพการใช้สีโทนเย็นภายในผลงาน	18
17	ภาพการแสดงค่าน้ำหนักภายในผลงาน	19
18	ภาพการแสดงพื้นผิวภายในผลงาน	19
19	ภาพแสดงรูปทรงและพื้นที่ว่างภายในผลงาน	20
20	ภาพแสดงเอกภาพแห่งการขัดแย้งภายในผลงาน	21
21	ภาพลายเส้นของรูปทรงของสัตว์และพืช	25
22	ภาพแบบโครงร่างของรูปทรงใหม่ ที่ได้เค้าโครงมาจากรูปทรงของสัตว์และพืช....	25
23	ภาพลายเส้นของรูปทรงของสัตว์และพืช	26
24	ภาพแบบโครงร่างของรูปทรงใหม่ ที่ได้เค้าโครงมาจากรูปทรงของสัตว์และพืช....	26
25	ภาพน้ำกรดเพื่อใช้แช่แม่พิมพ์	27
26	ภาพการทำเทคนิค aquatint.....	28

ภาพที่		หน้า
27	ภาพการทำเทคนิค Hardground	28
28	ภาพการทำความสะอาดแม่พิมพ์	29
29	ภาพการอัดหมึกลงบนแม่พิมพ์	30
30	ภาพการขีดหมึกด้วยผ้าสาหลู	30
31	ภาพการขีดหมึกด้วยกระดาษร่างแบบ	31
32	ภาพการสร้างสีให้เป็น Rainbow เพื่อพิมพ์ในครั้งแรก	32
33	ภาพการพิมพ์ในครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มน้ำหนักดำ	32
34	ภาพผลงานหลังจากการพิมพ์	33
35	ภาพการทำ chine colle	34
36	ภาพสติ๊กเกอร์ก้ามเหยี่สีต่าง ๆ หลังอัดหมึกโดยแทนพิมพ์	34
37	ภาพผลงานในช่วงระยะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 1”	36
38	ภาพผลงานในช่วงระยะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 2”	36
39	ภาพผลงานในช่วงระยะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 3”	37
40	ภาพผลงานในช่วงระยะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 4”	37
41	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะต้น “พลังชีวิต 1”	39
42	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะต้น “พลังชีวิต 2”	39
43	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะปลาย “ทานตะวัน 3000 – 1”	41
44	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะปลาย “ทานตะวัน 3000 – 2”	41
45	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะปลาย “นักร้อง 1”	42
46	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงระยะปลาย “นักร้อง 2”	42
47	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 1”	44
48	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 2”	45
49	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 3”	46
50	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 4”	47
51	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 5”	48
52	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 6”	49
53	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 7”	50
54	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 8”	51
55	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 9”	52

บทที่ 1

บทนำ

สิ่งมีชีวิตบนโลกมีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกัน สิ่งสำคัญที่ผลักดันในการเปลี่ยนแปลงนี้คือมนุษย์ มนุษย์พยายามสร้างเทคโนโลยีหลาย ๆ ด้าน เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้มีความสะดวกสบายด้วยการย่อระยะเวลาสัมพันธ์ของมนุษย์และธรรมชาติโดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ได้ทำลายไป และด้วยสาเหตุเหล่านี้เองจึงทำให้สิ่งแวดล้อมทั้งหลายเกิดการปรับสภาพและเปลี่ยนแปลงเพื่อการดำรงชีพ จนเป็นจุดกำเนิดของการเกิดสัญชาตญาณแห่งการต่อสู้และทำลายล้างเพื่อให้ชีวิตคงอยู่ต่อไป ข้าพเจ้าจึงนำแง่มุมดังกล่าวมาขยายความผ่านผลงานศิลปะ เพื่อสะท้อนและกระตุ้นให้ผู้คนได้รับรู้ถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นและกำลังจะเกิดการเปลี่ยนแปลง ข้าพเจ้าต้องการให้คนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำของตน เพราะการกระทำนี้มีผลต่อสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งสิ่งแวดล้อมนี้มีได้หมายถึงธรรมชาติแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายถึงมนุษย์อีกด้วย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์ในปัจจุบันเรื่องราวของการดำรงอยู่ของชีวิตและสภาพสังคมมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะเรื่องราวของมนุษย์ บทบาทและการกระทำของมนุษย์สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางบวกหรือลบ สภาพแวดล้อมทั้งมนุษย์ต่อมนุษย์และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันเสมอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองถือเป็นตัวการแห่งการเปลี่ยนแปลงและผลักดันสู่การปรับสภาพทั้งภายนอก และภายในของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย ด้วยเหตุนี้เอง ข้าพเจ้าจึงต้องการให้ผู้คนได้ตระหนักและรับผิดชอบถึงผลของการกระทำของตน เพราะในท้ายที่สุดแล้วผลของการกระทำดังกล่าวก็ย่อมต้องจะย้อนกลับมาหาที่ตัวเราเองเสมอ

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การที่มนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ บนโลกนี้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการสืบต่อพืชพันธุ์หรือการพัฒนาสืบต่อเผ่าพันธุ์ของตนเอง ให้มีอายุยืนนานที่สุดนั้นย่อมหมายถึงชีวิตนั้นย่อมมีการต่อสู้และปรับตัวทั้งกับสิ่งมีชีวิตด้วยกันรวมถึงสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว กล่าวคือไม่เพียงเฉพาะแต่ในทางกายภาพเท่านั้น แม้แต่จิตใจของมนุษย์เองก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเข้มแข็งเพื่อความอยู่รอดด้วย

ข้าพเจ้าได้นำรูปร่างของสัตว์ แมลงและพืชมาเป็นต้นแบบและเป็นสิ่งสื่อแทนอารมณ์ความรู้สึกที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนโดยผ่านการแสดงออกด้วยรูปทรง เส้น สี ที่รุนแรง มีพลัง ทั้งนี้เพื่อรักษาความเข้มแข็งและปกป้องตัวเองให้พ้นจากภัยอันตราย

สมมติฐานของการศึกษา

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอเรื่องราวของชีวิตที่แสดงออกด้วยรูปทรงที่เกิดจากเส้น สี ร่องรอย ความลึกซึ้งของพื้นผิวรวมทั้งบรรยากาศ ที่เกิดจากแรงบันดาลใจในธรรมชาติรอบ ๆ ตัว โดยเฉพาะจากสัตว์ แมลงและพืช ดัดแปลงให้มีลักษณะเป็นรูปทรงใหม่ ซึ่งรูปทรงดังกล่าว จะมีลักษณะไม่ชัดเจนทางกายภาพว่าเป็นสัตว์ชนิดใด แต่จะชัดเจนทางความรู้สึกทางอารมณ์ และจิตใจร่วมด้วยกับการแสดงออกให้เห็นถึงพลังแห่งชีวิตที่แข็งแกร่ง พร้อมทั้งจะต่อสู้ปกป้องตนเอง อีกทั้งยังแฝงนัยของการมีชีวิตที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแปลงสภาพทั้งทางกายและจิตอันเนื่องมาจากการซึมซับพฤติกรรมในสิ่งรอบข้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งการคงอยู่

ขอบเขตการศึกษา

- เป็นผลงานการพิมพ์ จำนวน 6 ชิ้น โดยใช้เทคนิคภาพพิมพ์แม่พิมพ์โลหะ [Etching]
- รูปแบบลักษณะของผลงานเป็นศิลปะกึ่งนามธรรมที่แสดงพลังของอารมณ์และความรู้สึก [Semi Abstract Expressionism] แสดงออกถึงเส้น สี ที่หลอมรวมกันขึ้นเป็นรูปทรงที่มีพลังแข็งแรงแฝงความ ดุตัน พร้อมทั้งจะป้องกันและต่อสู้กับสิ่งรอบข้าง
- เสนอแนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพของมนุษย์ พืช สัตว์ที่มีความเกี่ยวพันและต่อเนื่องกันอันนำไปสู่การก่อรูปของพลังที่เกิดจากเส้น สี พื้นผิว ร่องรอยของธรรมชาติที่

แปรสภาพ ซึ่มีซึบและหลอมรวมเป็นสิ่งใหม่ เพื่อพลังแห่งการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งการคงดำรงอยู่ของชีวิต

คำนิยามศัพท์

Aquatint เป็นวิธีการสร้างระดับของน้ำหนักอ่อนแก่ลงบนแม่พิมพ์ด้วยการทำแม่พิมพ์ให้เกิดลักษณะเป็นร่องเล็ก ๆ โดยผ่านกระบวนการกัดกรด

Chine Colle เป็นเทคนิคหนึ่งในทางภาพพิมพ์ ซึ่งมีลักษณะที่อยู่ในกระบวนการพิมพ์คือ ทากาวแบ่งเปียกไว้ที่ด้านหลังของกระดาษสี รอจนกาวแห้งแล้วตัดเป็นรูปทรงที่ต้องการ นำกระดาษด้านที่มีสีคว่ำลงบนเพลทที่มีหมึกอัดในร่องแม่พิมพ์ จากนั้นวางกระดาษพิมพ์ทับลงไปเมื่ออัดเข้าแทนพิมพ์ กระดาษสีด้านที่ทากาวไว้จะถูกอัดกับกระดาษที่ใช้พิมพ์

Closed-Pattern แบบรูปของที่ว่างที่มีเส้นรอบนอกของรูปทรงมาบรรจบกันทำให้ภาพแยกออกเป็น 2 ส่วน คือตัวรูปทรง และพื้นหลังภาพ

Drypoint เป็นเทคนิคหนึ่งของภาพพิมพ์โลหะ โดยมีวิธีการคือสร้างร่องรอยบนแม่พิมพ์โดยการขีดเขียนด้วยวัสดุปลายแหลม โดยใช้แรงกดลงบนแม่พิมพ์

Etching ภาพพิมพ์แม่พิมพ์โลหะที่สร้างแม่พิมพ์ด้วยการใช้น้ำกรดสร้างเส้น จุดหรือร่องรอย

Hardground เทคนิคหนึ่งของภาพพิมพ์โลหะมีกระบวนการคือการเคลือบผิวหน้าแม่พิมพ์ด้วยวานิชดำ แล้วเปิดผิวหน้าของแม่พิมพ์นำไปแช่ในน้ำกรดเพื่อสร้างเส้นและร่องรอยบนแม่พิมพ์

Relief เทคนิคทางภาพพิมพ์ที่ใช้น้ำกรดน้ำจันแม่พิมพ์เกิดน้ำหนักจากระดับชั้นผิวของแม่พิมพ์

Rain bow การนำสีหลายๆมาเพื่อไล่ค่าน้ำหนักเพื่อสร้างให้เกิดความกลมกลืน

Semi Abstract Expressionism ศิลปะกึ่งนามธรรมที่แสดงพลัง อารมณ์และความรู้สึก

Stoke การปาดป้ายที่แปรง

Unity of contrasting เอกภาพแห่งการขัดแย้ง

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ศิลปะมิได้เกิดจากสุญญากาศ แต่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่อาศัยสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกระตุ้น ความรู้สึกนึกคิดเกิดเป็นจินตนาการที่ถูกถ่ายทอดออกมาโดยศิลปิน ซึ่งความหลากหลายของผลงานด้านศิลปะมิได้อยู่แค่เพียงงานจิตรกรรม ประติมากรรม หรือภาพพิมพ์เพียงเท่านั้น ดนตรี วรรณกรรมหรือแม้แต่การทำอาหารก็ถือได้ว่าเป็นผลงานศิลปะแทบทั้งสิ้น การเกิดศิลปะต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับบริบทและกระแสการขับเคลื่อนของสังคมและวัฒนธรรม

เราอาจกล่าวได้ว่าศิลปะคือ กระจกเงาของชีวิต เป็นการสะท้อนสิ่งดีงาม สิ่งชั่วร้าย ความทุกข์ ความเศร้า ดีใจหรือเสียใจ ภายใต้ปีกเงาของแต่ละคน ผลงานนิทานนิพนธ์ชุดนี้ของข้าพเจ้าได้แสดงพลังแห่งสัญชาตญาณที่มีอยู่ในชีวิต ซึ่งได้เค้าโครงความคิดและแรงบันดาลใจมาจากสภาพแวดล้อมรอบตัวที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

อิทธิพลที่ได้รับจากสภาพการณ์ในปัจจุบันของสังคม

“การสังเกตว่าฤดูกาลต่าง ๆ มาเยือนตามเวลาที่เหมาะสมหรือไม่ นั่นถือเป็นประเด็นความมั่นคง พวกเราเองต่างจงน เมื่อฤดูกาลเหล่านั้นเกิดการแปรปรวน ข้าพเจ้าถามว่ามันเกิดอะไรขึ้น ทำไมยามมองขึ้นไปยังท้องฟ้าจึงไม่ปรากฏดวงดาวตามตำแหน่ง ดวงจันทร์ที่เคยประดับราตรีกลับสิ้นเสน่ห์ พวกเราต่างมองเห็นดวงอาทิตย์เป็นสีฟ้า ทำไมจึงไม่ปรากฏเงาของสิ่งต่าง ๆ แม้ในยามกลางวัน แสงอาทิตย์ที่ร้อนแรงกลับเหลือเพียงแสงอุ่น ๆ ไม่ได้เพียงช่วงสั้น ๆ ดังกรณีสุริยุคราสเท่านั้น แต่กลับเกิดต่อเนื่องกันนานนับปีไม่มีหยุด เราจึงมีฤดูหนาวที่ปราศจากพายุ ฤดูใบไม้ผลิที่ปราศจากอากาศเย็นสบาย ฤดูร้อนที่ปราศจากความอบอุ่น เราจะคาดหวังว่าจะพบอากาศอบอุ่นได้อย่างไร ในเมื่อเดือนที่ควรมีอากาศอบอุ่นพอให้ผลไม้อุ่นกลับเย็นเยือกจนพวกมันแข็งตายทั้งที่ไม่มีพายุจากทางเหนือ โลกจะบันดาลความบริบูรณ์ได้อย่างไรหากไร้ความอบอุ่นในช่วงฤดูร้อน เมล็ดพืช จะแตกหน่อได้อย่างไรหากไม่มีฝนตกต้องถึงพื้นดิน”

บทความนี้เป็นบันทึกของแม็กนัส ออเรลียัส คาสซิโอโดรุส เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ.536 จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่แปรปรวนมิได้เกิดขึ้นแต่เพียงในปัจจุบัน แต่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลาที่ยาวนานที่ทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ว่าธรรมชาติมีบทบาทสำคัญที่บงการ ความอยู่รอดของมนุษยชาติมาตลอด¹

ในปัจจุบันเกิดวิกฤติที่เพิ่มพูนกว่าในอดีตมาก สิ่งที่เราเห็นได้ชัดเจนคือ ปัญหาโลกร้อน ปัญหาการเกิดอุทกภัย ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาความแห้งแล้งที่เกิดจาก ผลของการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลในระบบนิเวศวิทยาจึงเกิดคำถามตามมามากมายว่า ทำไม ธรรมชาติจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เลวร้ายลง ผลสรุปที่ชัดเจนในต้นตอของปัญหา ก็คือมนุษย์นั่นเอง มนุษย์เป็นผู้สร้างความรู้ชั้นสูงเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้สะดวกสบาย สร้าง ความซับซ้อนทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต สิ่งเหล่านี้เป็นการพัฒนาแบบก้าวกระโดดซึ่งส่งผลกระทบต่อ อันมหาศาลต่อธรรมชาติของโลก หรืออาจกล่าวได้ว่า มนุษย์กลายเป็นผู้ทำลายสิ่งแวดล้อม ทั้งหลาย การกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศอย่างมหาศาลนับเป็นการเปลี่ยนแปลง ที่ย้อนกลับมาคุกคามวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั้งในปัจจุบันและคนรุ่นอนาคต

ด้วยเหตุนี้เองข้าพเจ้าจึงต้องการให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงพลังที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพลัง แห่งการสร้างสรรค์และการทำลายล้างโดยข้าพเจ้าได้หยิบแรงบันดาลใจนี้มาสร้างรูปแบบของ สิ่งมีชีวิตในจินตนาการที่มีเค้าโครงและพัฒนามาจากสิ่งมีชีวิตจริงบนโลกแสดงออกถึงพลังที่พร้อม จะต่อสู้และปกป้องชีวิตให้อยู่รอด

อิทธิพลที่ได้จากปรัชญาในการดำรงชีวิตส่วนตัว

ข้าพเจ้าเชื่อว่าศิลปะคือความงาม เป็นพื้นฐานขั้นต้นของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ศิลปะสามารถแทรกซึมไปในทุกสังคม ซึ่งคุณค่าของศิลปะแทรกซึมไปในรูปแบบของการ เสริมสร้างจริยธรรมและความปิติในด้านของอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดอยู่ในรูปแบบของงาน ทัศนศิลป์ ประยุกต์ศิลป์ หรือการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ศิลปะสามารถเป็นอนุเสาวรีย์ ในการ สร้างสรรค์สังคม ซึ่งจะเป็นไปในทิศทางที่ดีงามหรือไม่ขึ้นอยู่กับจิตใต้สำนึกของศิลปินแต่ละคน ข้าพเจ้าเชื่อว่าศิลปินมีประสาทในการสัมผัสสิ่งต่าง ๆ ได้พิเศษมากกว่าคนธรรมดา มีอารมณ์ที่

---

¹ ยูจีน ลินเดน, **เพศฆาตอารยธรรม**, แปลโดย คุณากร วาณิชยวิรุฬห์ (กรุงเทพมหานคร : มติชน , 2550), 78-79.

ซับซ้อนและอ่อนไหว มีอิสรภาพทางความคิดและสร้างสรรค์มนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเกิดมาทำหน้าที่แตกต่างกันและหน้าที่ของศิลปินก็คือการสร้างงานศิลปะ

สังคมในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตของวัตถุที่รวดเร็วและรุนแรงซึ่งในสภาพการณ์เช่นนี้ทำให้ผู้คนเกิดความทุกข์ทางกายและใจ ผู้คนเรียกหาความดีงามเพื่อเป็นพลังและจรรโลงชีวิต ศิลปะก็จะมีหน้าที่นำมาซึ่งความปิติ และจริยธรรมอันงดงามในชีวิตและสร้างความสมดุลในการพัฒนาและก้าวออกไปสู่โลกวัตถุนิยมในปัจจุบัน

อิทธิพลที่ได้รับจากธรรมชาติ

ธรรมชาติถือเป็นผู้สร้างและผู้ให้กำเนิดสิ่งมีชีวิตทั้งหลายบนโลกเป็นตัวการแห่งการกำเนิดอารยธรรมและวิถีชีวิตที่สืบต่อกันมายาวนาน พลังของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายเกิดจากการได้รับพลังงานของแสงอาทิตย์ที่เจิดจ้า สายฝนที่ให้ความเย็นสบายและชุ่มชื้น นำพาซึ่งการเจริญเติบโตของพืชพันธุ์ สายลมและสายน้ำที่พัดพาเหล่าละอองเกสรดอกไม้มาผสมพืชพันธุ์ให้เจริญงอกงาม แม้แต่แรงบันดาลใจของศิลปินหลาย ๆ คนก็เกิดจากความงดงามของธรรมชาติผ่านทางเส้นสีที่แต่งแต้มผสมผสานผ่านรูปทรง ผ่านฤดูกาล อันหลากหลายตามแต่โอกาสและเวลาเป็นต้นกำเนิดของผลงานอันทรงคุณค่าทางสุนทรียภาพของมนุษย์

ข้าพเจ้ามีความประทับใจในเส้นสีของรูปทรงในธรรมชาติที่แฝงไปด้วยพลังแห่งความลึกซึ้ง น่ากลัว ทั้งยังแฝงไปด้วยความงดงามอันเกิดจากการประสานกันของรูปทรงและเส้นสีในธรรมชาติ อันเป็นตัวช่วยให้ข้าพเจ้าเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน อาทิเช่น

1. ดวงตาของเสือที่กำลังจ้องเหยื่อ ในเวลาที่เป็นผู้ล่า ช่วยกระตุ้นความรู้สึกถึงรูปทรงที่มีพลังอำนาจ เต็มเปี่ยมไปด้วยสัญชาตญาณแห่งการล่าและการทำลายล้าง

ภาพที่ 1 ภาพดวงตาของเสือที่กำลังจ้องมองเหยื่อ

2. รูปทรงของพืชที่มีหนามแหลมคม เป็นสิ่งที่จะช่วยปกป้องสัตว์และแมลงต่างๆมาทำร้าย อีกทั้งยังเป็นตัวเก็บกักความชุ่มชื้นไว้ใช้ในยามแห้งแล้ง เป็นรูปทรงที่ชาวเจ้านำมาใช้ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เพื่อเป็นตัวแทนของสัญชาตญาณในการปกป้องตัวเองจากอันตราย และอดทนเพื่อให้มีชีวิตรอดอยู่

ภาพที่ 2 ภาพหนามของกระบองเพชรที่ให้ความรู้สึกความแหลมคม

3. ท่วงท่าของนกยูงที่กำลังรำแพนหาง ทำให้เกิดจินตนาการในการสร้างรูปทรงของสัตว์ที่มีพลังอำนาจพิเศษ เส้นและลวดลายในหางของนกยูงช่วยสร้างจินตนาการให้ข้าพเจ้าคิดว่า ลวดลายเหล่านี้เป็นดวงตาที่กำลังจ้องมองมนุษย์อยู่

ภาพที่ 3 ภาพนกยูงที่กำลังรำแพนหาง เมื่อเวลามีศัตรูเข้ามาใกล้

เมื่อข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจและจินตนาการจากรูปทรงของดวงตาของเสือ หนามของกระบองเพชร และท่าทางการรำแพนหางของนกยูงแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้นำรูปทรงทั้งหลายมาประสานจนเกิดเป็นรูปทรงใหม่ที่มีลักษณะแสดงออกถึงพลังแห่งสัญชาตญาณการมีชีวิตอยู่ของสรรพสัตว์ทั้งหลาย

ภาพที่ 4 ภาพแบบร่างอันเกิดจากเค้าโครงและแรงบันดาลใจในรูปทรงของธรรมชาติ

อิทธิพลจากทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ ว่าด้วยเรื่องสัญชาตญาณ

ซิกมันด์ ฟรอยด์ นักจิตวิทยาชาวออสเตรีย ได้กล่าวว่าสัญชาตญาณเป็นเรื่องที่อธิบายยาก แต่อย่างไรก็ดี เขาได้จำแนกสัญชาตญาณไว้ 2 ประเภท คือ

- **สัญตึสัญชาตญาณ (Life Instinct)** คือสัญชาตญาณเพื่อการเอาชีวิตรอดและการดำรงพันธุ์ เช่น ความจริง, ความกระหาย, แรงขับเคลื่อนทางเพศ ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นพลังชีวิต (Libide)

- **ภังคสัญชาตญาณ (Death Instinct)** ฟรอยด์ได้อธิบายไว้ว่าส่วนลึกของจิตได้สำนึกของมนุษย์นั้นคือปรารถนาที่จะตาย เพราะมนุษย์ตระหนักดีว่าเป้าหมายสุดท้ายของชีวิตคือความตาย ลักษณะเด่นของสัญชาตญาณนี้คือ แรงกระตุ้นให้ก้าวร้าวหรือทำลาย²

ฉะนั้นพลังภายในของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายจะออกมาโต้เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงจนเจียนและคับขันต่อชีวิต พลังแห่งสัญชาตญาณจะถูกขับออกมาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

อิทธิพลที่ได้รับจากภาพยนตร์

อิทธิพลของภาพยนตร์มีความสำคัญและมีแรงกระตุ้นทางความรู้สึกนึกคิดของคนในปัจจุบัน ข้าพเจ้าคิดว่า ภาพยนตร์เป็นการรวมศาสตร์ของศิลปะหลาย ๆ แขนงเข้าไว้ด้วยกัน เช่น งานวรรณกรรมที่ประยุกต์มาเป็นบทภาพยนตร์ ท่วงทำนองของดนตรีที่กลายเป็นส่วนสำคัญในการสร้างอารมณ์หลาย ๆ ฉากของภาพยนตร์หรือแม้แต่งานศิลปกรรมที่มีอยู่ในภาพยนตร์ที่ชัดเจนที่สุดก็คือภาพยนตร์ที่มีลักษณะเป็นการ์ตูน

ข้าพเจ้าเกิดความประทับใจและได้รับอิทธิพลจากเนื้อหาในภาพยนตร์เรื่อง PRINCESS MONONOKE โดย HAYAO MIYAZAKI โดยภาพยนตร์เรื่องนี้มีเนื้อหาให้ทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตในธรรมชาติต่าง ๆ บนโลก เพราะสิ่งมีชีวิตทั้งหลายต่างมีจิตวิญญาณอยู่ภายใน ทุกๆชีวิตต่างอยู่รอดได้ก็ด้วยการอาศัยพึ่งพากันและกัน ซึ่งลักษณะของรูปทรงของสิ่งมีชีวิตบางตอนในภาพยนตร์นี้เป็นตัวกระตุ้นจินตนาการของข้าพเจ้าเกิดเป็นความคิดที่ต่อยอดขึ้นไป เกิดเป็นเค้าโครงของรูปทรงในผลงาน

---

² ศรีเรือน แก้วกังวาล, **ทฤษฎีจิตวิทยา บุคลิกภาพ** (กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน, 2548), 20.

ภาพที่ 5 ภาพซิกิยามิ เทพเจ้าของป่าที่กำลังกลายร่าง

ภาพที่ 6 ภาพแบบร่างที่ได้แรงบันดาลใจจากซิกิยามิ

ภาพที่ 7 ภาพซิชิกามิ เทพเจ้าของป่าที่กำลังกลายร่าง

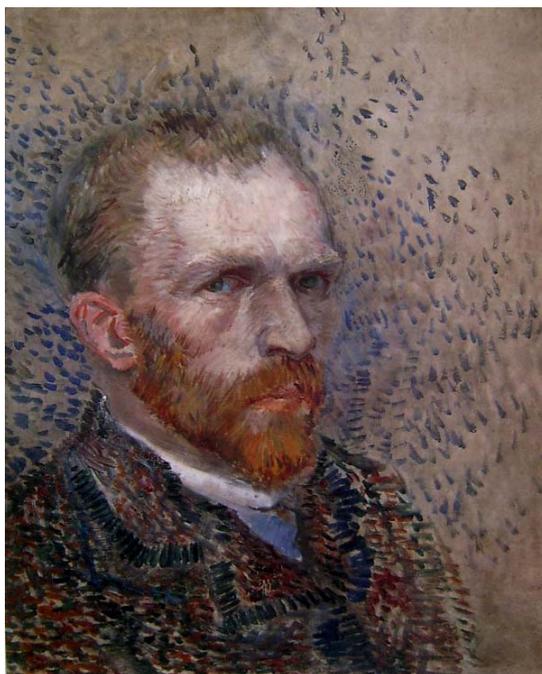

ภาพที่ 8 ภาพแบบร่างที่ได้แรงบันดาลใจจากซิชิกามิ

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปกรรม

ผลงานของศิลปินที่ประทับใจและช่วยทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานคือ VINCENT VAN GOGH จิตรกรชาวดัตช์ ที่มีชีวิตอยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1853-1890 อิทธิพลที่ข้าพเจ้าได้รับมิใช่เพียงแค่จากผลงานแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมไปถึงเรื่องราวของการต่อสู้ของชีวิต การมีพลังที่อดทนและมั่นคงที่จะสร้างงานศิลปะตลอดจนชั่วชีวิตที่มีอยู่ของเขา ลักษณะผลงานของ VAN GOGH เต็มเปี่ยมไปด้วยพลัง แสดงออกถึงความรู้สึกที่รุนแรงผ่าน เส้น สี และฝีแปรงที่ปาดบ้ายลงบนเฟรม พลังนี้มีได้เกิดขึ้นจากการเห็นด้วยสายตาของเส้น สี และรูปทรงภายในผลงานเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกิดจากการรับรู้ของจิตที่อยู่ภายในเมื่อได้ชมผลงานของ VAN GOGH

อิทธิพลที่ข้าพเจ้าได้รับจากผลงานของ VAN GOGH มิได้เกิดจากรูปแบบของผลงานหรือการใช้ทัศนธาตุหรือแนวคิดใดๆ แต่ได้รับข้าพเจ้ามีความประทับใจและได้แรงบันดาลใจในการวิถีชีวิตส่วนตัวของ VAN GOGH ที่ตั้งมั่นสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยไม่คำนึงถึงความสุขสบายของชีวิต

ภาพที่ 9 ภาพผลงานของ Vicent Van Gogh

ชื่อผลงาน SELF PORTRAIT

เทคนิค Oil on cardboard

ขนาด 41 x 33 เซนติเมตร

ที่มา : KEYES SHACKELFORD RISHEL, *Van Gogh Face to Face* (Singapore : Thames & Hudson Ltd, 2000), 108.

ภาพที่ 10 ภาพผลงานของ Vincent Van Gogh

ชื่อผลงาน Starry Night

เทคนิค Oil on canvas

ขนาด 73.9 x 92.1 เซนติเมตร

ที่มา : VINCENT VAN GOGH THE COMPLETE PAINTINGS. (Germany : Benedikt Taschen Verlag Gmbh Hohenzollerning 53, D-50672 Koln, 1993), 521.

บทที่ 3

องค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน

ศิลปะคือสิ่งที่แสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก สติปัญญาและความนึกคิดของจิตใจของมนุษย์ ศิลปะสามารถสะท้อนความเป็นไปของสังคม วัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจหรือชีวิตความเป็นไปของมนุษย์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ซึ่งศิลปะอาจมีหน้าที่เป็นตัวผลักดันให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงแต่สิ่งเหล่านี้จะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และพลังภายในของผลงานชิ้นนั้น ๆ

การสร้างสรรค์ผลงานในผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้จะมีรูปแบบลักษณะของผลงานในแนวศิลปะกึ่งนามธรรมที่แสดงพลังของอารมณ์และความรู้สึก (Semi Abstract Expressionism) แสดงออกถึงเส้น สี ที่หลอมรวมกันขึ้นเป็นรูปทรงที่มีพลังแข็งแกร่งแฝงความ ดุดัน พร้อมที่จะป้องกันและต่อสู้กับสิ่งรอบข้าง เสนอแนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพของมนุษย์ พีช สัตว์ที่มีความเกี่ยวพัน และต่อเนื่องกันอันนำไปสู่การก่อรูปของพลังที่เกิดจากเส้น สี พื้นผิว ร่องรอยของธรรมชาติที่แปรสภาพ ซึมซับและหลอมรวมเป็นสิ่งใหม่ เพื่อพลังแห่งการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งการคงดำรงอยู่ของชีวิต โดยผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคภาพพิมพ์โลหะมาเป็นกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงาน

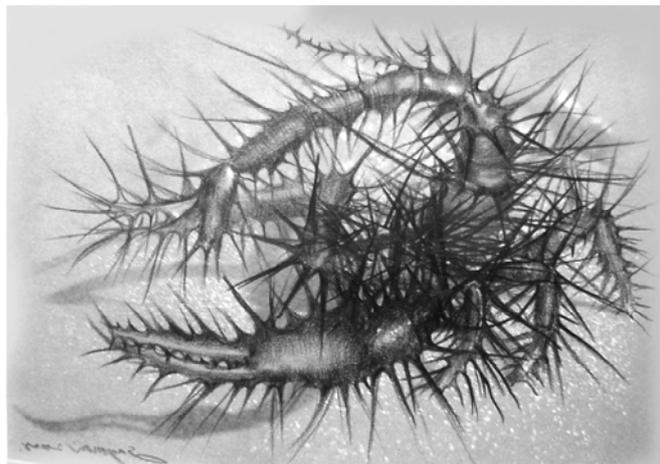
และเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากที่สุด ข้าพเจ้าคิดว่าต้องอาศัยหลักทัศนธาตุพื้นฐานมาเป็นตัวช่วยในการสร้างโครงสร้างที่มั่นคงของการแสดงออก เป็นการทำให้ เส้น สี หรือรูปทรง ประสานและสอดคล้องกับเนื้อหาอันนำไปสู่ความสมบูรณ์ภายในผลงาน ซึ่งจากผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ของข้าพเจ้าสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของทัศนธาตุได้ ดังนี้

1. **รูปทรง (Form)** รูปทรงเป็นส่วนที่สร้างการประสานกันของเส้นและจุดให้เกิดเป็นเอกภาพเป็นส่วนที่สร้างเนื้อหาและสัญลักษณ์ของอารมณ์และความรู้สึกของแนวความคิด รูปทรงที่ข้าพเจ้านำมาใช้

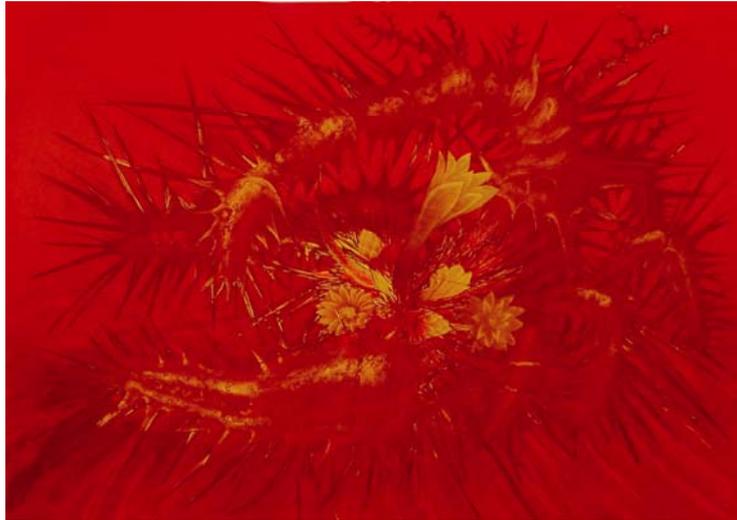
ข้าพเจ้าได้นำลักษณะเด่นของสัตว์ที่แสดงถึงพลังอำนาจภายในรูปทรงมาผสมรวมกันจนเกิดเป็นรูปทรงใหม่ที่พัฒนามาจากความเป็นจริง จัดวางท่วงท่าให้เกิดความเคลื่อนไหวและมีพลังที่รุนแรง แข็งแกร่ง ซึ่งรูปทรงหลักมีรูปทรงย่อยหลาย ๆ รูปทรงวางซ้อนกันอยู่ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เกิดมิติของเวลาและความซับซ้อนของรูปทรงทำให้เกิดบรรยากาศที่ดูลึกถ้ำ

ภาพที่ 11 ภาพลายเส้นของพืชและสัตว์

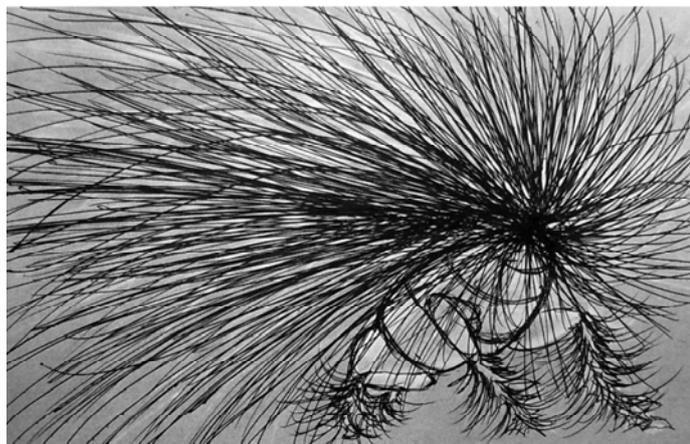

ภาพที่ 12 ภาพโครงร่างรูปทรงใหม่ที่ผสมผสานมาจากพืชและสัตว์

ภาพที่ 13 ภาพแสดงรูปทรงของสิ่งมีชีวิตในจินตนาการ

2. **เส้น (Line)** เส้นเป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญในผลงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้กำหนดเส้นให้เกิดการทับซ้อนจนเป็นมิติ ทิศทางของเส้นในผลงานของข้าพเจ้ามีลักษณะเป็นเส้นเฉียงทแยงมุมพุ่งเข้าหาตัวรูปทรง เพื่อสร้างการระยະและดึงสายตาผู้ดูตามหลักทัศนียวิทยาและช่วยสร้างจินตนาการให้ผู้ดูเกิดความรู้สึกถึงพลังที่พุ่งออกจากรูปทรงเป็นการแผ่รัศมีพลังของรูปทรงหลัก

ภาพที่ 14 ภาพเส้นที่ทับซ้อนภายในผลงาน

3. สี (Colour) สีถือเป็นสิ่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและอารมณ์ภายในภาพและเพื่อแสดงความหมายของรูปทรงให้ชัดเจน สีถือเป็นทัศนธาตุที่ช่วยกระตุ้นความรู้สึกและดึงดูดผู้ชม ในการพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าแต่ละชิ้นข้าพเจ้าได้เลือกโครงสร้างที่แตกต่างกัน เพื่อแสดงช่วงเวลาที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งผลงานที่มีสีโทนร้อนข้าพเจ้าจะแทนค่าถึงพลังสัญชาตญาณที่ร้อนแรง ดุดัน พร้อมทั้งจะต่อสู้ สีโทนเย็น จะแสดงความเยือกเย็น และลึกถ้อยอีกทั้งแฝงความอันตรายอยู่ภายในรูปทรง

ภาพที่ 15 ภาพแสดงการใช้สีโทนร้อนภายในผลงาน

ภาพที่ 16 ภาพแสดงการใช้สีโทนเย็นภายในผลงาน

4. **น้ำหนัก (Value)** น้ำหนักคือค่าความอ่อน-แก่ของเส้นและสี เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดมิติและระยะที่แตกต่างระหว่างรูปทรงและพื้นที่ว่าง ค่าน้ำหนักในผลงานของข้าพเจ้าโดยรวมจะแสดงความอ่อนแก่ไม่ชัดเจนมากนัก ข้าพเจ้าจะเน้นน้ำหนักให้เข้มตรงส่วนที่มีส่วนสำคัญต่อเนื้อหาภายในงาน ทั้งนี้การแสดงค่าน้ำหนักที่ไม่ตัดกันอย่างชัดเจนในผลงานนี้ข้าพเจ้าต้องการให้รูปทรงและพื้นที่ว่างประสานกลมกลืนกันให้มากที่สุด

ภาพที่ 17 ภาพการแสดงค่าน้ำหนักภายในผลงาน

5. **พื้นผิว (Texture)** ลักษณะพื้นผิวในผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้เลือกพื้นผิวที่ขรุขระเป็นทีแปร่งเพื่อต้องการให้เกิดร่องที่มีลักษณะเป็นชั้นผิวที่ต่างระดับเพื่อแสดงพื้นผิวที่มีลักษณะหยาบกร้านของธรรมชาติ อีกทั้งยังแสดงการเคลื่อนไหวภายในรูปทรงอีกด้วย

ภาพที่ 18 ภาพการแสดงพื้นผิวภายในผลงาน

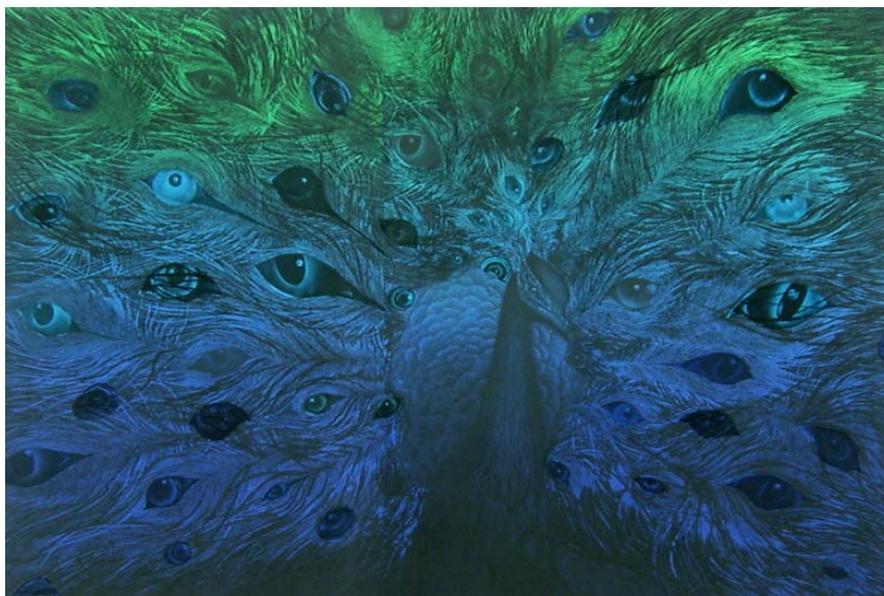
6. **พื้นที่ว่าง (Space)** เมื่อมีสิ่งหนึ่งปรากฏอยู่บนที่ว่างจะเกิดเป็นรูปและพื้นหลังหรือรูปทรงกับที่ว่างขึ้น ซึ่งที่ว่างในผลงานของข้าพเจ้าเป็นพื้นที่ว่างแบบรูปปิด (Closed-Pattern) คือรูปแบบของที่ว่างที่มีเส้นรอบนอกของรูปทรงบรรจบกันทำให้ภาพแยกออกเป็น 2 ส่วนคือตัวรูปทรง และพื้นหลัง ซึ่งพื้นที่ว่าง เช่นนี้จะให้ความรู้สึกในพลังความเคลื่อนไหวแบบตึงเครียดจากการเผชิญหน้า แต่ในความตึงเครียดนี้ก็มีความเป็นเอกภาพอยู่ในตัวเอง

ในผลงานข้าพเจ้าได้ใช้เส้นที่แปรปรวนทิศทางให้มีลักษณะพุ่งออกมาหาพื้นที่ว่างธรรมดา แต่เป็นพื้นที่ว่างที่มีพลังพอ ๆ กับรูปทรง อาจพูดอีกนัยหนึ่งว่าพื้นที่ว่างและตัวรูปทรงมีทิศทางกระจายสู่กรอบรอบนอก พื้นที่ว่างของข้าพเจ้าจึงไม่ได้เป็นพื้นที่รูปทรงอาศัยพลังของมันและกันอยู่จะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปเสียมิได้

ภาพที่ 19 ภาพแสดงรูปทรงและพื้นที่ว่างภายในผลงาน

7. เอกภาพแห่งการขัดแย้ง (Unity of contrasting) เอกภาพคือ ความกลมกลืน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแต่ในเอกภาพของข้าพเจ้าก็ยังมีส่วนของความขัดแย้ง ดังนั้นเอกภาพที่เกิดขึ้นจึงมีทั้งความกลมกลืนและความขัดแย้ง เอกภาพในผลงานของข้าพเจ้าเกิดจากจังหวะของเส้นและรูปทรงที่รับกันอย่างต่อเนื่อง โทนสีที่ใช้เป็นสีโทนเดียวกัน จึงทำให้เกิดความกลมกลืนของผลงานโดยรวม

ภาพที่ 20 ภาพแสดงความมีเอกภาพภายในผลงาน

บทที่ 4

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนในการสร้างผลงาน ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคแม่พิมพ์โลหะในการสร้างสรรค์ เพราะเป็นเทคนิคที่ตอบสนองกับแนวความคิดและรูปแบบของผลงานมากกว่าเทคนิคอื่น ๆ ซึ่งลักษณะพิเศษของเทคนิคนี้คือ สามารถแสดง เส้น น้ำหนัก และพื้นผิวได้ละเอียดชัดเจน แม่พิมพ์มีความคงทนเหมาะสมที่จะทดลองพิมพ์หลาย ๆ ครั้ง เพื่อเลือกใช้โครงสร้างภายในผลงาน และอีกทั้งตัวแม่พิมพ์สามารถนำกลับมาแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในกรณีที่น้ำหนักและรายละเอียดต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. แผ่นแม่พิมพ์โลหะ (Plate)
  - แผ่นทองแดง (Copper)
2. เครื่องมือในการสร้างแม่พิมพ์
  - ตะไบเหล็ก
  - เหล็กปลายแหลม (Needle)
  - มีดตัดเตอร์
  - ดินสอไข (Mitsubishi Dematograph 7600)
3. อุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์ด้วยเคมี
  - กรดเกลือ
  - อ่างใส่น้ำกรด
  - ขวดตวงน้ำ
  - ถังมือกันกรด
  - หน้ากากกันน้ำกรด
4. อุปกรณ์ที่เป็นฉนวนกันกรด
  - วานิชดำ (Asphaltum)
  - Tape พิวีซี

- ดินสอไข
- สีสเปรย์
- พู่กันและแปรงสำหรับทาวานิชดำ

5. อุปกรณ์ในการทำละลายวานิชดำ

- น้ำมันทินเนอร์
- น้ำมันสน

6. อุปกรณ์ในการทำความสะอาดแม่พิมพ์

- น้ำมันทินเนอร์
- น้ำมันสน
- ผงซักฟอก
- น้ำเปล่า
- น้ำยาล้างจาน
- ซีอิ้วดำ
- เศษผ้า

7. อุปกรณ์ในการพิมพ์ผลงาน

- มีดคัดเตอร์
- กระดาษ FABRIANO สำหรับพิมพ์งาน
- หมึกพิมพ์
- ยางปาดหมึก
- ผ้าสาธู
- สติกเกอร์ผ้า
- กระดาษร่างแบบ
- กระดาษบรู๊ฟ
- กระดาษลอกลาย
- กระดาษก๊อบปี่
- ผ้าสักหลาด
- แท่นพิมพ์
- แผ่นอะคริลิค
- กระดาษขึ้นผลงาน
- กระดาษกาวน้ำ

- กระจกฉีดน้ำ
- สาลีพันก้าน
- เครื่องสำหรับผสมหมึกพิมพ์
- แท่นผสมสี
- น้ำเปล่าและภาชนะใส่น้ำเพื่อทำขึ้นกระดาษ
- ครีมสำหรับล้างมือ

8. อุปกรณ์ในการทำเทคนิค Aquatint

- ผู้โรย ผงวานิช
- ผง Asphaltum
- ไฟแก๊สสำหรับย่างเพลท
- ดินสอไข

ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ชุดนี้สามารถแบ่งกระบวนการออกได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. **ขั้นตอนการสร้างภาพแบบร่าง** ข้าพเจ้ามีความสนใจรูปทรงและเส้นที่มีอยู่ในธรรมชาติที่แสดงออกถึงพลังที่เข้มแข็งและรุนแรง ซึ่งเหมาะสมกับแนวคิดและเนื้อหาในงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงได้นำเค้าโครงรูปร่างของสัตว์บางชนิดที่เกิดความสนใจและดึงดูดความคิดที่จะสร้างสรรค์ ประกอบกับการค้นคว้าหาข้อมูล โดยการบันทึกภาพรูปทรงในธรรมชาติด้วยตนเองและค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ผสมผสานกับจินตนาการส่วนตัว จนเกิดเป็นภาพแบบร่างของความคิด

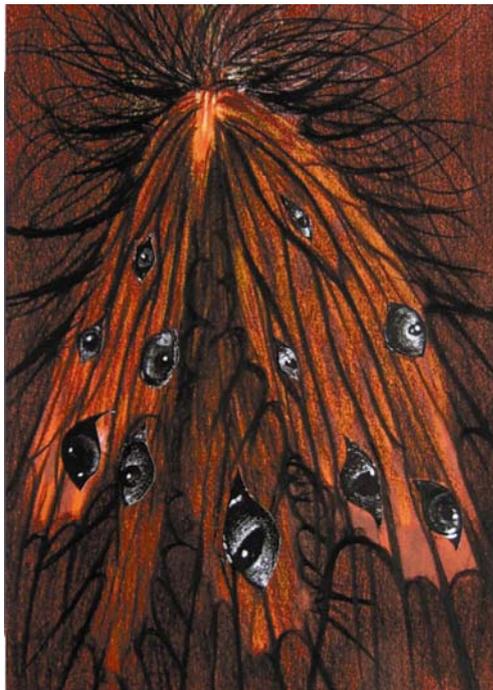
ภาพที่ 21 ภาพลายเส้นของรูปทรงของสัตว์และพืช

ภาพที่ 22 ภาพแบบโครงร่างของรูปทรงใหม่ ที่ได้เค้าโครงมาจากรูปทรงของสัตว์และพืช

ภาพที่ 23 ภาพลายเส้นของรูปทรงของสัตว์และพืช

ภาพที่ 24 ภาพแบบโครงร่างของรูปทรงใหม่ ที่ได้เค้าโครงมาจากรูปทรงของสัตว์และพืช

2. **ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์** ในการสร้างแม่พิมพ์โลหะอันดับแรกต้องเตรียมแม่พิมพ์โดยทำสะอาดแม่พิมพ์ด้วยชอล์กดำและน้ำยาล้างจาน หลังจากนั้นขยายภาพร่างลงบนแม่พิมพ์ให้เป็นโครงคร่าว ๆ บนแม่พิมพ์ด้วยเหล็กแหลม เมื่อมีเส้นร่างแล้วก็เริ่มสร้างแม่พิมพ์ให้เกิดร่องรอยเพื่อเกิดเป็นร่องลึกตามกระบวนการในเทคนิคของภาพพิมพ์โลหะ คือ Drypoint, Hardground, Relief และ Aquatint เพื่อให้แม่พิมพ์เกิด เส้น รูปทรง และน้ำหนัก ซึ่งบางกระบวนการต้องนำแม่พิมพ์ไปแช่ในกรดเกลือโดยใช้อัตราส่วน 1 : 1 (น้ำเปล่า 1 ลิตร : กรดเกลือ 1 กิโลกรัม)

ภาพที่ 25 ภาพน้ำกรดเพื่อใช้แช่แม่พิมพ์

ภาพที่ 26 ภาพการทำเทคนิค Aquatint

ภาพที่ 27 ภาพการทำเทคนิค Hardground

3. **ขั้นตอนการพิมพ์** เมื่อได้แม่พิมพ์ที่เสร็จสมบูรณ์แล้วขั้นตอนสุดท้ายคือตะไบขอบทั้ง 4 ด้านของแม่พิมพ์เพื่อลบความคม และทำความสะอาดด้วยซีอิ้วดำและน้ำยาล้างจาน เพื่อกำจัดไขมันและความเป็นกรดต่างอันเป็นสาเหตุของการยึดเกาะของหมึกพิมพ์บนผิวหน้าของแม่พิมพ์ หลังจากนั้นใช้กระดาษชุบน้ำให้แห้ง

ภาพที่ 28 ภาพการทำทำความสะอาดแม่พิมพ์

อัดหมึกด้วยยางปาดหรือนิ้วมือเพื่อให้หมึกลงไปร่องของแม่พิมพ์ ใช้ผ้าสาลูเช็ดหมึกออกจากแม่พิมพ์ และใช้กระดาษวางแบบเช็ดบนผิวของแม่พิมพ์ครั้งสุดท้ายก่อนพิมพ์ เพื่อขจัดหมึกพิมพ์ในบริเวณที่ไม่ต้องการออก ก่อนพิมพ์ควรเตรียมกระดาษให้มีความชื้น เพราะเมื่อกระดาษมีความชื้นที่เหมาะสม หมึกพิมพ์ก็จะสามารถยึดเกาะบนกระดาษได้ดี

ภาพที่ 29 ภาพการขัดหมึกลงบนแม่พิมพ์

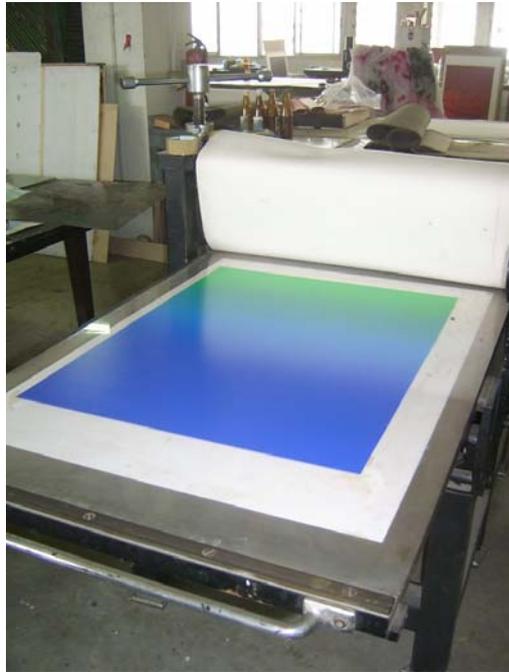

ภาพที่ 30 ภาพการขัดหมึกด้วยผ้าสาธู

ภาพที่ 31 ภาพการขีดหมึกด้วยกระดาษร่างแบบ

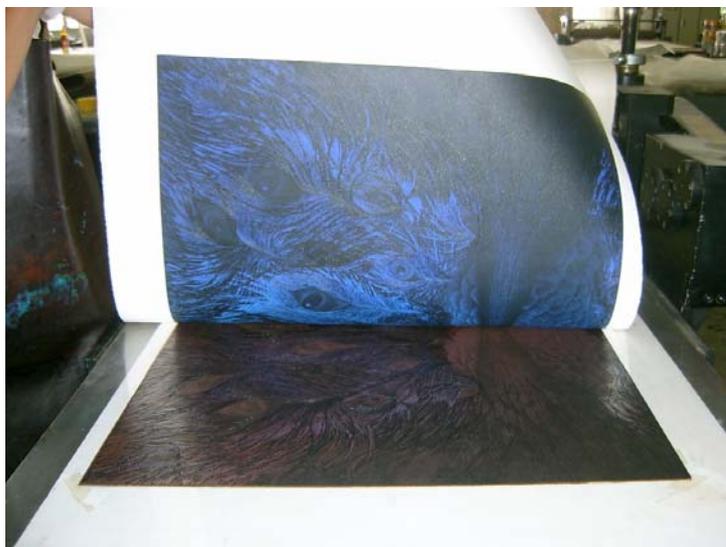
เมื่อมีหมึกพิมพ์อยู่ในร่องแม่พิมพ์ตามน้ำหนักที่สมบูรณ์แล้ว นำแม่พิมพ์เข้าแทนพิมพ์ เพื่ออัดหมึกพิมพ์ให้ติดกับกระดาษ และเพื่อเป็นการเพิ่มค่าน้ำหนักของสีในผลงาน ข้าพเจ้าจึงตี rainbow เพื่อพิมพ์ในครั้งแรก และอัดแม่พิมพ์เพื่อพิมพ์น้ำหนักเข้มทับในครั้งที่สอง

ภาพที่ 32 ภาพการสร้างสีให้เป็น Rainbow เพื่อพิมพ์ในครั้งแรก

ภาพที่ 33 ภาพการพิมพ์ครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มน้ำหมึกดำ

ภาพที่ 34 ภาพผลงานหลังจากการพิมพ์

ผลงานบางชิ้นจำเป็นที่จะต้องมียุ่ะยะมากกว่างานชิ้นอื่น ๆ ข้าพเจ้าได้นำเทคนิค Chine Colle มาใช้เพื่อช่วยเพิ่มสีในกรณีที่มีแม่พิมพ์เพียง plate เดียว ซึ่งมีกระบวนการคือ การใช้กระดาษสีบาง ๆ ทากาวไว้ด้านตรงข้ามของด้านที่มีสี รอให้กาวบนกระดาษแห้งตัดรูปทรงที่ต้องการ แล้ววางบนแม่พิมพ์ให้ด้านที่มีสีติดแม่พิมพ์ เมื่อนำไปอัดเข้าแทนพิมพ์แล้วอีกด้านหนึ่งที่ทากาวก็จะยึดเกาะกับกระดาษพิมพ์ที่มีความชื้นอยู่ หลังจากนั้นนำกระดาษที่อัดเข้าแทนพิมพ์แล้วไปซึ่กับกระดาษไม้เพื่อเวลาแห้งกระดาษจะมีความเรียบตึ่

ภาพที่ 35 ภาพการทำ Chine Colle

ในบางครั้งเมื่อสร้างผลงานเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าผลงานยังไม่สมบูรณ์ ข้าพเจ้าจึงนำกระดาษสติ๊กเกอร์ฟ้า พิมพ์อัดหมึก โดยผ่านแท่นพิมพ์ เมื่อสีแห้งก็นำมาทดลองปะติดลงบนผลงาน ซึ่งในบางครั้งผลของการทดลองที่ได้สร้างความแปลกใหม่ของน้ำหนักและมิติสี ช่วยเติมเต็มให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น

ภาพที่ 36 ภาพสติ๊กเกอร์กำมะหยี่สีต่าง ๆ หลังอัดหมึกโดยแท่นพิมพ์

บทที่ 5

แนวทางการพัฒนาผลงาน

จากการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าพบว่าลักษณะงานแนวคิดและเทคนิค ได้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเกิดประสบการณ์และความรู้ในการแก้ปัญหาทางความคิด เทคนิคและกระบวนการสร้างผลงานซึ่งองค์ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้ ข้าพเจ้าได้เก็บเกี่ยวสะสมและพัฒนาจนเกิดเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ ซึ่งสามารถจำแนกช่วงเวลาของการพัฒนาผลงานได้ คือ

ช่วงระยะที่ 1 (ปี พ.ศ.2549)

1. **ทางด้านเนื้อหาและเรื่องราว** แนวความคิดในช่วงระยะเวลานี้ ข้าพเจ้าต้องการแสดงความลึกซึ้งและน่ากลัวของสิ่งมีชีวิตที่แอบแฝงและซ่อนเร้นอยู่ในธรรมชาติ คนทั่วไปอาจไม่เคยได้รู้สึกและสัมผัส ซึ่งในบางครั้งสิ่งมีชีวิตเหล่านี้แฝงไปด้วยภัยและอันตรายพร้อมที่จะต่อสู้กับมนุษย์อยู่ตลอดเวลา

2. **ทางด้านรูปแบบ** ข้าพเจ้าได้นำรูปทรงของสัตว์ที่มีอยู่จริงในธรรมชาติมาใช้ โดยมิได้ปรับเปลี่ยนหรือผสมผสานรูปทรงแต่อย่างใด ส่วนที่นำมาเปลี่ยนแปลงคือสีและบรรยากาศเดิมที่มีในธรรมชาติให้มีลักษณะลึกลับน่ากลัวยิ่งขึ้น โดยการเปลี่ยนจากสีในธรรมชาติลดทอนมีเพียงแค่ 2 สี คือสีดำและสีแดง หรือสีเหลืองและสีดำเพื่อสร้างบรรยากาศที่คลุมเครือและแปลกแตกต่างจากเดิม

3. **ทางด้านเทคนิค** ข้าพเจ้าคิดว่าประเด็นหลักของเนื้อหาอยู่ที่ความลึกลับและน่ากลัวของสิ่งมีชีวิต ข้าพเจ้าจึงไม่ต้องการให้ผลงานแสดงความชัดเจนของสีและพื้นผิวมาก จึงเลือกใช้เทคนิค Aquatint เทคนิคเดียวเพื่อสร้างเพียงแค่น้ำหนัก ไม่มีการปะติด หรือทับซ้อนของแม่พิมพ์หรือวัสดุใด ๆ เพราะต้องการให้ผู้ดูมุ่งประเด็นไปที่บรรยากาศและรูปทรงเพียงอย่างเดียว

ภาพที่ 37 ภาพผลงานในระยาะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 1”

ขนาด 39.5 x 60.5 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2549

ภาพที่ 38 ภาพผลงานในระยาะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 2”

ขนาด 58.5 x 60 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2549

ภาพที่ 39 ภาพผลงานในระยะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 3”

ขนาด 76 x 81.5 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2549

ภาพที่ 40 ภาพผลงานในระยะที่ 1 “พลังในธรรมชาติ 4”

ขนาด 39.5 x 60.5 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2549

ช่วงระยะที่ 2 (ก่อนทำวิทยานิพนธ์)

เมื่อผ่านการทำงานในช่วงระยะแรก ข้าพเจ้าคิดว่าผลงานยังไม่สำเร็จตามความต้องการเพราะการเลือกใช้สีเพียงแค่ 2 สีในภาพ และน้ำหนักของภาพที่ดูคลุมเครือไม่มีแรงกระตุ้นอารมณ์และความรู้สึกของผู้ดู แต่กลับรู้สึกวุ่นวายเสียมากกว่า จึงปรับกระบวนการทางความคิดและการทำงานใหม่ เพื่อให้ผลงานพัฒนาและมีความน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ข้าพเจ้าได้ทดลองเทคนิคและวัสดุต่าง ๆ หลากหลาย สามารถแบ่งย่อยออกไปได้ 2 ช่วงระยะคือ

ช่วงระยะต้น (ต้นปี พ.ศ. 2550)

1. **ทางด้านเนื้อหาและเรื่องราว** ข้าพเจ้ายังคงเค้าโครงเหมือนการสร้างผลงานในระยะเวลาที่ 1 คือยังคงต้องการแสดงความลึกซึ้ง น่ากลัว และแฝงได้ด้วยภัยอันตรายของสิ่งมีชีวิต แต่เพิ่มความรู้สึกถึงความมีพลังที่ดุร้ายและร้อนแรง ลงไปภายในผลงานจากเดิม

2. **ทางด้านรูปแบบ** ข้าพเจ้าคิดว่าจากการทดลองในระยะเวลาที่ 1 มีการเลือกใช้รูปทรงของสิ่งมีชีวิตแค่สิ่งเดียว ยังไม่เพียงพอต่อแรงกระตุ้นของอารมณ์และความรู้สึกของผู้ดู จึงได้นำรูปทรงของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติหลาย ๆ ชนิดมาผสมผสานจนแปรสภาพเป็นรูปทรงใหม่ ที่มีลักษณะที่ผิดแปลกไปจากรูปทรงของสิ่งมีชีวิตจริงบนโลก ลักษณะการใช้เส้นในรูปทรงมีความหลากหลายมากขึ้น มีการนำทัศนธาตุต่าง ๆ มาใช้ในผลงาน บรรยากาศภายในภาพไม่บ่งบอกถึงเวลาหรือสถานที่ใด ๆ แต่เน้นหนักไปในเรื่องพื้นที่ว่างและรูปทรงที่แบ่งออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อแสดงการปะทะทางการเห็นของสายตาและดึงอารมณ์ของผู้ดูที่ทำให้รู้สึกเผชิญหน้ากับภาพที่เห็น มีการเลือกใช้สีโทนร้อนเพื่อแสดงถึงพลัง ความร้อนแรง และการเผาไหม้ของรูปทรง

3. **ทางด้านเทคนิค** ในช่วงระยะเวลาที่ข้าพเจ้าต้องการให้ผลงานดึงดูดความสนใจของผู้ดูมากขึ้น ข้าพเจ้าจึงได้นำหลาย ๆ เทคนิคมาผสมกันในผลงานเพื่อสร้างความหลากหลายของทัศนธาตุ เช่น Relief, Hardground, Drypoint, Aquatint, Chine Colle มาใช้ในกระบวนการสร้างแม่พิมพ์ เพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้ดูมีความตื่นตัวในเทคนิคและสนใจที่จะสำรวจความหลากหลายภายในภาพ

ภาพที่ 41 ภาพผลงานก่อนนิทรรศานิทรรศช่วงระยะต้น “พลังชีวิต 1”
 (ร่วมแสดงศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 23 “หยุดโลกร้อนเพื่ออนาคต”)
 ขนาด 71 x 84 เซนติเมตร
 เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ
 ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2550

ภาพที่ 42 ภาพผลงานก่อนนิทรรศานิทรรศช่วงระยะต้น “พลังชีวิต 2”
 (รางวัลสนับสนุนโดยธนาคารกรุงเทพรางวัลที่ 2 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 53)
 ขนาด 60 x 80 เซนติเมตร
 เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ
 ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2550

ช่วงระยะปลาย (ปลายปี พ.ศ. 2550)

1. **ทางด้านเนื้อหาเรื่องราว** ยังคงเดิมเหมือนช่วงระยะต้น

2. **ทางด้านรูปแบบ** ยังมีความคล้ายคลึงกับผลงานระยะต้นคือ มีการนำรูปทรงของพืชและสัตว์มาผสมผสานกันเหมือนเช่นเดิม แต่มีการปรับเปลี่ยนเรื่ององขนาดของผลงานให้ใหญ่ขึ้น เพราะขนาดของผลงานมีผลต่อความรู้สึกของผู้ดูและเพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่ในการแสดงออกของเส้นที่เป็นตัวดึงดูดความน่าสนใจและช่วยให้เกิดพลังภาพในผลงาน ลักษณะการใช้ทัศนธาตุซ้ำพเจ้าได้ปรับเปลี่ยนให้มีการแสดงออกน้อยลง เพราะรู้สึกว่าการแสดงตัวของทัศนธาตุดึงดูดผู้ดูทางการเห็นมากกว่า การเข้าถึงเนื้อหาสำคัญของผลงานจึงได้ลดค่าน้ำหนักของรูปทรงและพื้นที่ว่างที่ตัดกันอย่างรุนแรงจากตัวรูปทรงและส่วนสำคัญที่สุดคือ ซ้ำพเจ้าต้องการให้ผลงานแสดงออกถึงความน่าสะพรึงกลัวในพลังที่แอบแฝงภายในรูปทรง มิได้เกิดจากเส้น สี ที่ดูร้อนแรงและฉาบฉวย

3. **ทางเทคนิค** เมื่อผ่านการทำงานในช่วงระยะต้น ซ้ำพเจ้ารู้สึกว่าผลงานประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง เพราะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ดูและกระตุ้นอารมณ์ได้ดีพอสมควรจึงได้นำความหลากหลายของการใช้เทคนิคต่าง ๆ มาสร้างผลงานในระยะนี้

ภาพที่ 43 ภาพผลงานก่อนนิทรรศานิทรรศการช่วงระยะปลาย “ทานตะวัน 3000 -1”

ขนาด 80 x 120 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2550

ภาพที่ 44 ภาพผลงานก่อนนิทรรศานิทรรศการช่วงระยะปลาย “ทานตะวัน 3000 -2”

(รางวัลพิเศษการประกวดศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 19)

ขนาด 80 x 120 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2550

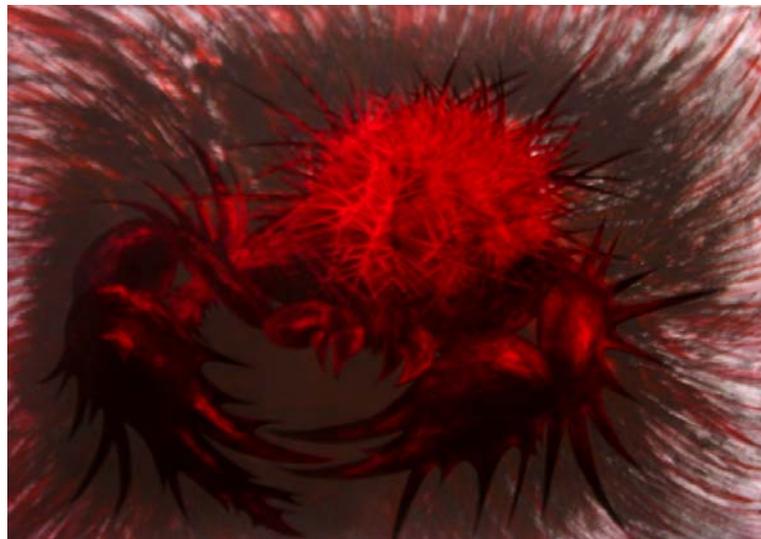

ภาพที่ 45 ภาพผลงานก่อนนิทรรศานิทรรศน์ช่วงระยะปลาย “นักล่า 1”

ขนาด 80 x 120 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2550

ภาพที่ 46 ภาพผลงานก่อนนิทรรศานิทรรศน์ช่วงระยะปลาย “นักล่า 2”

(ร่วมแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 53)

ขนาด 80 x 120 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ

ช่วงเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2550

ช่วงระยะที่ 3 (ช่วงการทำวิทยานิพนธ์)

1. **ทางด้านเนื้อหาเรื่องราว** เมื่อสร้างผลงานจนมาถึงช่วงเวลากำทำวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้ทบทวนถึงเนื้อหาและเรื่องราวที่อยู่ภายในความรู้สึกนึกคิดของตัวเองว่า ข้าพเจ้าต้องการจะแสดงสิ่งใดจึงเกิดคำถามกับตัวเองว่า ทำไมข้าพเจ้าจึงสนใจในพลังที่มีอยู่ภายในของสิ่งมีชีวิต จึงได้สำรวจความคิดและค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติ ศึกษาแนวคิดตามทฤษฎีต่าง ๆ จึงพบว่าสิ่งมีชีวิตทั้งหลายมีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกัน ลักษณะการดำเนินชีวิตต้องอาศัยซึ่งกันและกัน เกิดเป็นสังคมและโลกที่มีเอกภาพและมีพลังที่จะเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนต่อไปข้างหน้า ทุกชีวิตมีพลังอยู่ในตัวเองเท่า ๆ กัน แต่จะแสดงออกมาในช่วงระยะเวลาใดนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์และเหตุการณ์ที่แต่ละคนเจอ สิ่งนี้เป็นพลังที่เรียกว่าพลังแห่งสัญชาตญาณเป็นพลังที่อยู่ใต้บังจิตสำนึก ยากที่จะจับต้องและสัมผัสได้ ข้าพเจ้าจึงนำแรงบันดาลใจนี้มาเป็นแก่นของความคิดและแสดงมาออกเป็นเป็นภาพและรูปทรงในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

2. **ทางด้านรูปแบบ** เนื่องจากแนวความคิดหลักของข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงพลังแห่งสัญชาตญาณที่มีอยู่ในชีวิต ข้าพเจ้าจึงได้เลือกรูปทรงของสัตว์ที่มีตัวตนอยู่ในโลกความจริง ซึ่งผู้คนจะรู้สึกได้ถึงความอันตรายมีพิษสงที่รุนแรง เป็นสัตว์ที่มีพลังอำนาจพิเศษมาเป็นเค้าโครง จัดท่วงท่าที่แสดงออกถึงช่วงเวลาแห่งการเกิดสัญชาตญาณเช่น ท่วงท่าของนกยูงที่กำลังรำแพนหาง ในช่วงเวลาที่กำลังเกิดการต่อสู้ มดที่กำลังปล่อยพิษออกมาจากร่างกายเพื่อกำจัดศัตรู มีการใช้เส้นเพื่อสร้างระยะตามหลักทัศนียวิทยา โทนสีที่ใช้ข้าพเจ้าได้คัดเลือกเพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศและช่วงเวลาในภาพ ซึ่งทำให้ผลงานแต่ละชิ้นมีโทนสีที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมของแต่ละรูปทรง

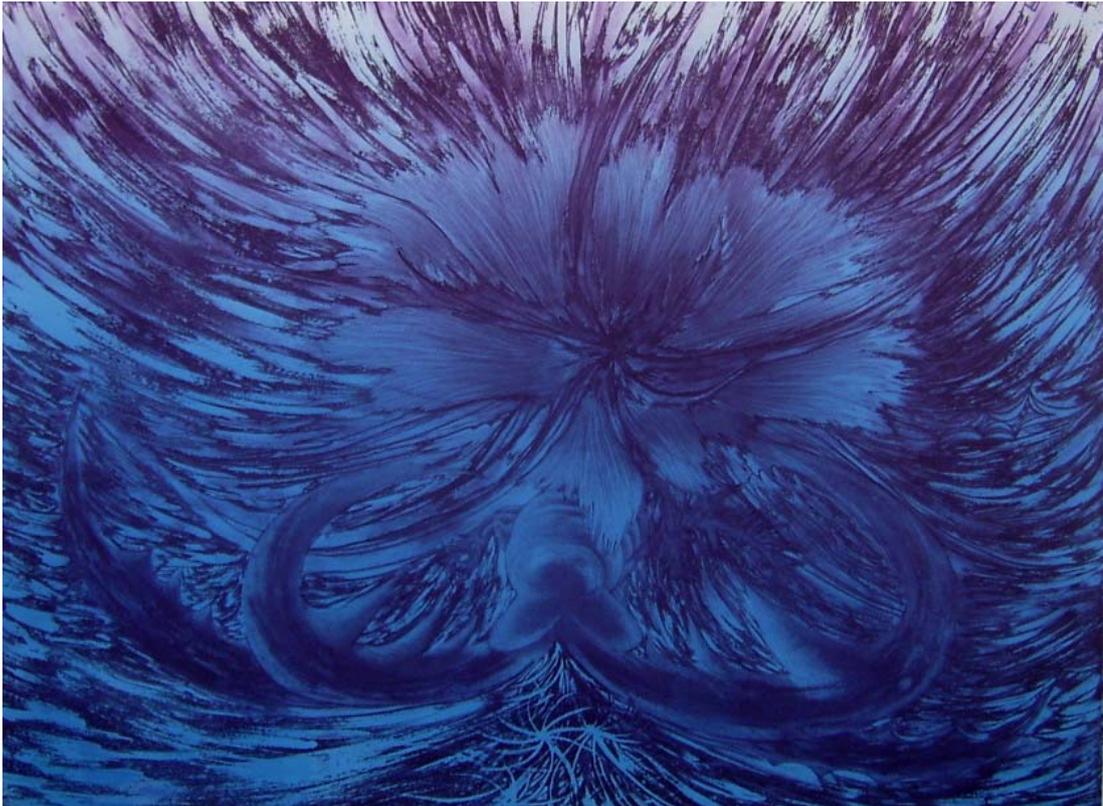
3. **ทางด้านเทคนิค** ผลงานในช่วงการทำวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้เลือกใช้เทคนิค Etching เพราะมีความหลากหลายในการสร้างทัศนธาตุต่าง ๆ โดยมีพื้นฐานของการมีเอกภาพโดยรวม ตรงส่วนที่ข้าพเจ้าต้องการเน้นความสำคัญทางเนื้อหาและรูปทรงข้าพเจ้าก็จะเลือกใช้การทำ Chine Colle ซึ่งผลงานในบางชิ้นข้าพเจ้าต้องทดลองพิมพ์หลายครั้งเพื่อเลือกใช้โทนสีให้รูปทรงและเนื้อหาสอดคล้องกันเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในผลงานมากที่สุด

ภาพที่ 47 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 1”

ขนาด 60 x 80 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ภาพที่ 48 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 2”

ขนาด 60 x 80 เซนติเมตร

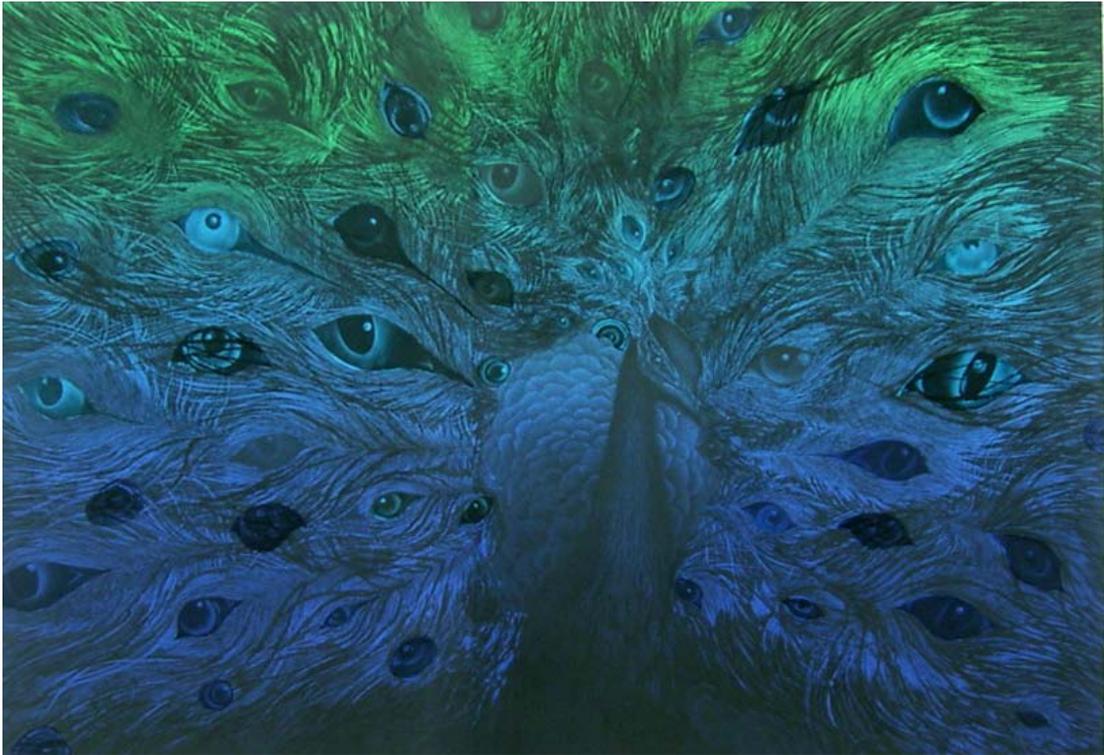
เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ภาพที่ 49 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 3”

ขนาด 60 x 80 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ภาพที่ 50 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 4”

(ร่วมแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54)

ขนาด 79.5 x 107 เซนติเมตร

เทคนิค แม่พิมพ์โลหะ

ภาพที่ 51 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 5”

ขนาด 80 x 120 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ภาพที่ 52 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 6”

ขนาด 79.5 x 107 เซนติเมตร

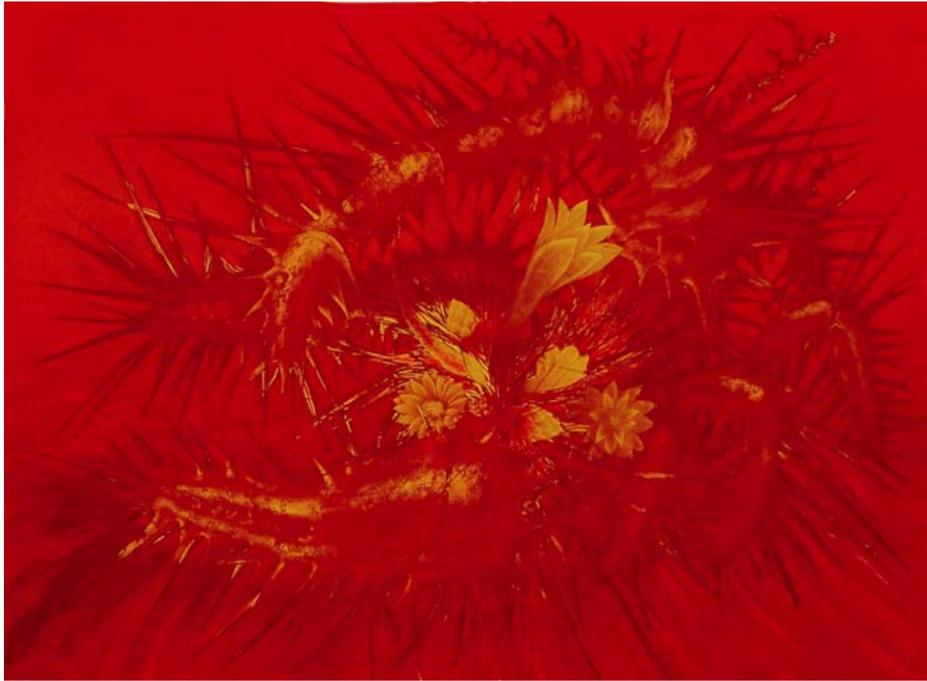
เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ภาพที่ 53 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 7”
(ร่วมแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54)

ขนาด 79.5 x 107 เซนติเมตร

เทคนิค แม่พิมพ์โลหะ

ภาพที่ 54 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญชาตญาณ 8”
(ร่วมแสดงศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 23 “หยุดโลกร้อนเพื่ออนาคต”)
ขนาด 79.5 x 109 เซนติเมตร
เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ภาพที่ 55 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ “พลังแห่งสัญลักษณ์ 9”

ขนาด 79.5 x 109 เซนติเมตร

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

บทที่ 6

สรุปผลในการทำวิทยานิพนธ์

จากการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้นำเสนอแนวคิดเรื่องพลังแห่งสัญชาตญาณในการต่อสู้เพื่อการมีชีวิตอยู่ ซึ่งในผลงานแต่ละชิ้นข้าพเจ้าได้พยายามสร้างผลงานให้มีรูปลักษณ์และบรรยากาศที่มีลักษณะแตกต่างกันไปเพื่อให้ผู้ดูแตกความคิดและจินตนาการที่กว้างไกลและอิสระ ความสมบูรณ์และการประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย มิใช่สิ่งยากเกินความสามารถแต่ต้องอาศัยความอดทนพยายามและความขยันหมั่นเพียรเพื่อเรียนรู้ ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา

ตลอดระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้พบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย จากการได้ประสบการณ์ในการเรียนรู้การแก้ไขจุดบกพร่องทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมีระเบียบแบบแผน วิธีการที่จะที่ช่วยให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายนั้น จำเป็นต้องฝึกฝนและอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ นับเป็นช่วงเวลาที่ต้องทุ่มเท แรงกาย แรงใจ และสติปัญญา เหนือสิ่งอื่นใดคือการมีจิตใจที่มุ่งมั่นที่จะเดินทางบนเส้นทางของศิลปะ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานศิลปะของข้าพเจ้าจะเป็นจุดกำเนิดทางความคิดของผู้คนที่จะตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำของตนที่จะส่งผลต่อสภาพแวดล้อมรอบข้าง ทั้งกับตัวมนุษย์เองหรือกับสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ที่อยู่ร่วมกันบนโลกใบนี้

บรรณานุกรม

- ชลูด นิ่มเสมอ. **องค์ประกอบของศิลปะ**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. **ทฤษฎีจิตวิทยา บุคคลลึกลับภาพ**. กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน, 2548.
- ยูจีน ลินเดน. **เพศฆาตอารยธรรม**. แปลโดย คุณากร วาณิชยวิรุฬห์. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2550.
- ธรา บัวคำศรี. **โลกร้อน 5°C เรื่องและภาพความจริงก่อนโลกหายนะ**. กรุงเทพมหานคร : ดินสามน้ำหนึ่ง, 2550.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. **มนุษย์กับความงาม**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรีนติ้งเฮาส์, 2527.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. **ศิลปะและสังคม**. กรุงเทพมหานคร : สันติศิริการพิมพ์, 2548.
- Shackelford, Keyes Rishel. **Van Gogh Face to Face**. Singapore : Thames & Hudson Ltd., 2000.
- VINCENT VAN GOGH THE COMPLETE PAINTING. Germany : Benedikt Taschen Verlag GmbH Hohenzollerning 53, D-50672 Koln, 1993.

ประวัติผู้วิจัย

อภิรดี ชิตประสงค์

เกิด	15 กันยายน 2524
ที่อยู่	160/1 หมู่ 8 ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
การศึกษา	- โรงเรียนบ้านวังสารภี - โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ - วิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี - ปริญญาตรี ศ.บ.ภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร - ศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2545 - “Drawing 2002” ผลงานวาดเส้นนักศึกษาคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2546 - “Print Exhibition 2003, Tama Art University Japan และภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2547 - Print From Printmaking Classes 2004” ผลงานนักศึกษา ภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
  - นิทรรศการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมไทย – พม่า ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม กรุงเทพฯ
- 2548 - นิทรรศการร่วม “ฤดูของดอกไม้” ณ Rose Garden สามพราน
  - นิทรรศการร่วม “ฤดูของดอกไม้” ณ โรงแรมบุราสำหรับ ภูเก็ต
  - นิทรรศการ “Japan – Thai” Exhibition in Asia for Education
  - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 51
  - 6th Kochi international Triennial Exhibition of Print 2005, Japan
  - 6th The “Iosif Iser” International Contemporary Engraving Biennial Exhibition Ploiesti, 2005, Romania
  - Exhibition “International Thailand and Japan 2005” Tokyo, Japan

- 11th International of small graphic and Exhibition Ostrow Wielkolski.
- 2549 - การแสดงศิลปนิพนธ์นักศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
  - การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 52
  - การแสดงศิลปกรรมรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 23
  - แสดงเดี่ยว นิทรรศการ “Spring” บาบาหลี กรุงเทพฯ
  - 5th International Triennial of Graphic Art Bitola, 2006, Republic Macedonia.
- 2550 - นิทรรศการ “โฉมหน้าศิลปิน” สีส้ม แกลลอเรีย กรุงเทพฯ
  - “Prints Tokyo 2007” International Print exhibition 2007
  - International Print Exhibition Japan and Thailand
  - หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์, กรุงเทพฯ
  - 5+5 Print Exhibition “Podium Art Gallery”,ทองหล่อ
  - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 53
  - 12 International Biennial of Small Graphic Forms And Exlibris 2007
  - นิทรรศการศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 19
- 2551 - นิทรรศการศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 23 “หยุดโลกร้อนเพื่ออนาคต”
  - นิทรรศการศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54

เกียรติประวัติ

- ทุนแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมแห่งลุ่มแม่น้ำโขง มูลนิธิ Rocky Feller
- เกียรตินิยมอันดับ 2 ศ.บ. ภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- รางวัลสนับสนุนโดยธนาคารกรุงไทย รางวัลที่ 2
การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 53
- รางวัลพิเศษการประกวดศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 19